Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Besøksadresse
705 Senteret
Kløftvegen 1
Ås i Tydal

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte:
Epost: lasle@statsforvalteren.no

Norsk institutt for naturforskning
Postboks 5685 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Saksbehandler Lars Slettom **Vår ref.** 2020/576-0 432.3 **Deres ref.** 1119/2021 **Dato** 17.01.2022

Skarvan og Roltdalen nasjonalpark - tillatelse til bruk av helikopter i forbindelse med merking av elg - Norsk institutt for naturforskning (NINA)

Det vises til søknad datert 14.12.2021. Saken er behandlet delegert av nasjonalparkforvalteren. Det er fattet følgende vedtak:

Vedtak
Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan gir NINA tillatelse til lavtflyging og landing med helikopter i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, på følgende vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for lavtflyging og landing med helikopter i perioden 01.02 – 31.03.2022 i forbindelse med bedøving og merking av elg for kartlegging av elgbestanden inkludert skrantesjuke (CWD) på hjortevilt.
2. Motorferdselen må begrenses til det strengt nødvendige.
3. Motorferdsel nært hekkelokaliteter for jaktfalk og kongeørn på senvinteren må unngås.
4. Det må tas kontakt med Essand reinbeitedistrikt/ Saanti Sijte for å avklare hensyn i forhold til reindrifta.
5. Enkel rapport/logg fra flyving og landing innenfor nasjonalparkens grenser skal sendes til nasjonalparkstyret innen 01.06.2022.

Dette vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldlovens § 48 (gjengitt i saken).

Andre forhold og klageadgang
For ordens skyld vil nasjonalparkstyret gjøre oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark. Dere må i tillegg ha tillatelse etter motorferdselloven fra berørte kommuner.
Grunneiers tillatelse må også innhentes der dette er påkrevd.

Dette vedtaket kan det klages på i medhold av forvaltningsloven. Klagen stiles til Miljødirektoratet, men sendes Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan, Fylkesmannen i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer. Du må sende inn eventuell klage innen tre uker fra du har mottatt dette brevet.

Saksopplysninger

Norsk institutt for naturforskning (NINA) søker i brev av 14.12.2021 om landing med helikopter i forbindelse med GPS-merking av elg i forbindelse med prosjektet: «Kartlegging av forekomst og spredning av skrantesjuke (CWD)». Prosjektet gjøres på oppdrag for

Miljødirektoratet. Prosjektet startet med bakgrunn i at det ble påvist skrantesjuke (CWD) på to elgkyr i Selbu i 2016. Planen for 2022 er å skifte sendere på tidligere merkete elgkalver og nymerke noen elger, inntil 15 elg til sammen. Dette gjelder elgkyr i kommunene Selbu, Tydal, Malvik, Trondheim/Klæbu, Stjørdal og Meråker. Lokalisering av dyr og immobilisering vil bli utført vha helikopter. Områder i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark og grenseområdene inn mot nasjonalparken kan være aktuell for merking, og det kan da bli aktuelt å lande innenfor nasjonalparkens grenser. Arbeidet ønskes utført en gang i perioden 01.02. – 31.03.2022. Selve merkingen vil normalt være gjennomført i løpet av få dager. Eksakt tidspunkt vil være gitt av vær, snøforhold og tilgang på kvalifisert personell.

Kartet er hentet fra dyreposisjoner.no og viser posisjoner for merket elg i slutten av desember 2021. 2 elgkyr var på det tidspunkt innenfor Skarvan og Roltdalen nasjonalpark.

Vurdering:
Fra og med den 04.04.2013 er forvaltningsmyndigheten for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark delegert til nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan.
I vedtektene for nasjonalparkstyret for Skarvan og Roltdalen og Sylan åpnes det for at kurante ferdselsaker kan delegeres til nasjonalparkforvalteren. Slik delegasjon ble gitt av nasjonalparkstyret i sak 5/2016. Denne saken er vurdert som kurant da det foreligger etablert forvaltningspraksis i nasjonalparkstyret i tilsvarende sak med tilnærmet uendrete forutsetninger (ST 11/17 arkivnr 2017/915).

Etter Forskrift om vern av Skarvan og Roltdalen nasjonalpark § 3 punkt 6.1 er motorferdsel på land og i vann, og i lufta under 300 m forbudt. Lavtflyging og eventuelt landing som er nødvendig for å merke dyrene er dermed i utgangspunktet forbudt i nasjonalparken.
Det er ingen bestemmelser om dispensasjon til formålet i verneforskriften for Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, og saken må derfor behandles etter unntaksbestemmelsen i naturmangfoldlovens § 48. Her heter det at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

«Formålet med nasjonalparken er å ta vare på et i det vesentligste urørt fjell- og skogområde typisk for regionen. Det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander skal sikres. Det er også et formål å verne om kulturminner og sammenhengen mellom disse, særlig de kulturminnene som er knyttet til kvernsteinsdrifta.
Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelser gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.
Ivaretakelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Det er en intensjon om å begrense motorisert ferdsel i nasjonalparken til et minimum av hensyn til naturmiljø og friluftsliv. Forskningsprosjektet er i seg selv nyttig for hjorteviltstammen og reindrifta i område.

Søknaden skal videre vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12:

§ 8. Kunnskapsgrunnlaget
Den omsøkte motorferdselen skal foregå på vinterføre i perioden 01.02 – 31.03 2022. På senvinteren er dyr og fugler generelt i dårlig kondisjon etter en lang vinter, samt at rovfugl er i ferd med å etablere seg på reirplassene. Av arter som finnes i området og som er spesielt sårbare i forhold til forstyrrelse, kan jaktfalk og kongeørn trekkes fram.
Det er reindrift i området og Essand reinbeitedistrikt er et helårsdistrikt. Det meste av reinen er på vinterbeite i Femundsområdet, men trekker nordover til kalvingslandet på slutten av vinteren. Den omsøkte motorferdselen må ta hensyn til reindrifta dersom det er rein i området. Dette må avklares med Essand reinbeitedistrikten/Saanti sijte v/Lars Aage Brandsfjell.

§ 9. Føre-var prinsippet
Da kunnskapsgrunnlaget anses som godt nok til å behandle søknaden, kommer ikke føre-var prinsippet til anvendelse.

§ 10. Økosystemtilnærming og samlet belastning
Det foregår en god del motorferdsel med snøscooter i Skarvan og Roltdalen nasjonalpark, i første rekke knyttet til transport til hytter og setrer. Vi vil tro at bruken av helikopter i første rekke vil skje utenom hytteområdene, og slik sett i områder som fra før har liten motorferdsel. Dette anses som uheldig, da det gir forstyrrelser i områder som normalt ikke er utsatt for støy og forstyrrelser. Det positive er at den omsøkte motorferdselen har en klar tidsavgrensning (kort tid/noen få dager), og slik sett er forbigående.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver
Anses som lite relevant i denne saken, da det neppe vil være snakk om permanente skader som kan repareres.

§ 12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder
Den omsøkte motorferdselen er hensiktsmessig og forståelig ut fra det formål den har, og en kan ikke se klare alternativer dersom det omsøkte prosjektet skal gjennomføres etter intensjonen. Merking og håndtering av elgen må skje på mest mulig skånsom måte for dyret.

Konklusjon
Med bakgrunn i vurderingene over kan det gis tillatelse til lavtflyving og landing med helikopter uten at verneverdiene blir påvirket i nevneverdig grad. Det må tas hensyn til hekkelokaliteter for rovfugl og eventuell rein i området, særlig ved flyving i siste halvdel av mars. Det er vektlagt at prosjektet har stor samfunnsmessig betydning, men nasjonalparkforvaltningen henstiller til at oppdraget fortrinnsvis utføres utenfor nasjonalparkens grenser.

Med hilsen

Lars Slettom
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

MERÅKER KOMMUNE	Rådhusgata 7	7530	MERÅKER
SELBU KOMMUNE	Gjelbakken 15	7580	SELBU
FJELLSTYRENE I STJØRDAL OG MERÅKER	Postboks 28	7529	HEGRA
STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER
STJØRDAL KOMMUNE	Postboks 133	7501	STJØRDAL
TYDAL KOMMUNE	Tydalsvegen 125	7590	TYDAL
Saanti sijte	Postboks 236	7361	RØROS
SELBU KOMMUNE	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Trøndelag politidistrikt	Postboks 2475 Torgarden	7005	TRONDHEIM